

Ing. Karel Lešanovský – Kay, nositel Řádu Stříbrného vlka, zemřel

Karel Lešanovský – Kay byl od mládí členem Sokola, ale pak se dostal ke skautingu a ihned po válce založil v Pacově skautský oddíl. Po maturitě v roce 1948 nastoupil na vysokou školu do Prahy. Těžce nesl úplný zákaz skautské činnosti, za svými názory si tvrdě stál, ale vysokou školu navzdory režimu a s trochou štěstí dostudoval. Po studiu však musel nastoupit do Košic jako stavební dělník, aby mu tam vymýtili jeho „reakční“ názory. Po vojně se dostal do Martina a po zásahu žilinské Státní bezpečnosti ztratil zaměstnání v rámci tehdejších třídně-politických prověrek. Po dlouhém hledání sehnal práci v Děčíně, kde navázal styky s místními skauty a posléze se zapojil do obnovy Junáka v roce 1968. Byl zvolen předsedou Sdružení přátel Junáka, zapojil se do činnosti i v Praze, avšak po neúspěchu pražského jara pro svou aktivitu opět ztratil práci. Ale děčínské skautské hnutí už se neztratilo, oddíly pracovaly pod jinými organizacemi dál. Po sametové revoluci Karel Lešanovský významně pomohl při obnově Junáka, od roku 1990 pracoval ve studijním odboru náčelnictva chlapeckého kmene, následně pak v Historické komisi Ústřední rady Junáka a Skautském institutu A. B. Svojsíka. Věnoval se dokumentaci historie skautingu nejen v Děčíně, podrobně prostudoval a sepsal pozůstalost bratra Rudolfa Plajnera. Nashromáždil obsáhlou archivní dokumentaci o letech 1968–70, na jejímž základě zpracoval publikaci „Stručné dějiny českého skautingu v období 1968–1970, tehdejší události a jejich důsledky“. Nejprve jako samizdat a pak ve vydavatelství Ministerstva vnitra vydal knihu „Se štítem a na štítě“ o více než 600 skautech a skautkách vězněných i popravovaných v letech 1948–1989 komunistickým totalitním režimem. Dále se věnoval problematice členství skautů v KSČ, o čemž také přednášel a publikoval. I nadále žil v Děčíně, byl členem 217. klubu oldskautů Junáka, Svojsíkova oddílu, oddílu Veleno Fanderlika a přes narůstající zdravotní problémy udržoval stálý korespondenční styk s velkým počtem skautů a skauetek z domova i ze zahraničí. Skauting od mládí byl a zůstal dodnes jeho životním krédem. Více o životě Karla Lešanovského – Kaye lze nalézt na stránkách www.skautskestoleti.cz či www.pametnaroda.cz .
Křižovatka Junáka, 26. 4. 2013

Bratr Karel Lešanovský – Kay se narodil 26. ledna 1929 v Pacově a zemřel 25. dubna 2013 v Děčíně. Vědom si svého skautského slibu a skautského zákona zasvětil celý svůj život své rodině, skautskému hnutí a odporu proti totalitě – nacistické a komunistické. Plným právem byl proto ministerstvem obrany České republiky v roce 2013 vyznamenán jako účastník třetího – protikomunistického – odboje.

Bratr Kay prožil složitý, stálými střety s reprezentanty totality naplněný, ale lidsky velmi bohatý život. Nalezl velké pochopení a nesmírnou podporu ve své manželce Aťce, která ho věrně provázela až do posledních chvil jeho života. Jeho rozsáhlá činnost a angažovanost ve veřejném dění přesáhla město, ve kterém spolu se svou manželkou žil, a dosáhla celostátního významu. Podrobnosti o tom všem lze nalézt na internetu. Kay si zaslouží obdiv, protože patří mezi ty, kteří se nikdy před totalitou nesklonili a po celý život si zachovali čistý štít.

Rozsáhlá je Kayova publikační a přednášková činnost. Bratr Kay, ač fakticky historik-amatér, díky své pečlivosti, pracovitosti a důslednosti vynikl především jako perfektní historik skautského hnutí a zcela evidentně nejpracovitější člen svého času působící Historické komise Junáka. Shromáždil, archivoval a pak předal do Skautského institutu Antonína Benjamina Svojsíka obdivuhodné množství dokladového materiálu, týkajícího se krátkodobé existence Junáka v letech 1968-1970 a skautů a skauetek vězněných za komunistické totality. V té souvislosti publikoval *Stručné dějiny českého skautingu v období 1968-1970* (ČIN Praha 2003) a *Se štítem a na štítě – nezradili skautský slib* (Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu PČR Praha 2000). Tím samozřejmě není výčet jeho publikací vyčerpán. Bratr Kay se osvědčil také jako instruktor na různých skautských kurzech a lesních školách a, a za to je rovněž velmi ceněn, jako konzultant vysokoškolských studentů, pracujících na bakalářských a diplomových pracích, které byly věnovány skautingu. Velkou pozornost věnoval problematice členství skautů a skauetek v KSČ. K tomu v roce 2009 vydal na CD obsáhlý dokumentačně a dokladově text *Komunismus a skauti-komunisté, může snad někdy pro některé skauty neplatit první a desátý skautský zákon?* Rozsah Kayových osobních, písemných, telefonických a e-mailových kontaktů se skautským i neskautským světem byl obdivuhodný. Nevím, jak to dokázal všechno zvládnout.

Bratra Kaye jsem osobně poznal v době, kdy dnes již také zesnulý bratr Eduard Pachmann usiloval o obnovu činnosti „svého“ studijně-výchovného odboru. Tato obnova se sice nepodařila, ale můj osobní vztah k bratru Kayovi přetrval a neustále se upevňoval. Předmětem našeho společného zájmu byla historie a filozofie skautského hnutí. Dokladem toho je naše bohatá vzájemná korespondence. Velmi si vážím bratrského a přátelského vztahu, který bratr Kay ke mně choval. Vždy jsem obdivoval jeho pevná, nekompromisní, ale současně i lidská stanoviska při řešení složitých problémů, které provázely obnovu českého a československého skautského hnutí po 17. listopadu 1989.

Bratr Kay se za totality mimo jiné podílel na šíření cizích a vlastních samizdatů stejně jako na přípravě obnovy skautingu. Proto byl trvale předmětem pozornosti StB a evidován v *Jednotné centrální evidenci protistranických, protisocialistických a protisovětských kampaní a akcí*. Po listopadu 1989 stál také u zrodu a založení Skautského oddílu Veleno Fanderlika, který soustřeďuje skauty a skauty persekvované komunistickou totalitou. Je nositelem nejvyšších skautských vyznamenání, včetně Řádu Stříbrného vlka a Zlaté Syrinx.

Bratra Ing. Karla Lešanovského – Kaye považuji za jednu z nejvýznamnějších skautských osobností současnosti. Jeho odchod do věčných lovišť je pro české skautské hnutí ztrátou jen velmi těžko zacetitelnou. Bude nám všem scházet, ale jako skautská osobnost zůstane trvale v paměti nás všech a jeho dílo bude dál sloužit nejen nám, ale i příštím skautským generacím ku prospěchu našeho skautského hnutí.

V Roudnici nad Labem, 27. dubna 2013

Jiří Čejka - Péguy ŘSV

Svojsíkův čestný oddíl s velikým užitkem využíval texty br. Kaye a jeho pečlivé a soustavné práce si vážil jako zdroje poučení jak pro vlastní řady tak pro další skautské generace. Vedení SO se připojuje a vyjadřuje úctu zesnulému bratru Ing. Karlu Lešanovskému – jeho dílo již za jeho života patřilo ke „zlatému pokladu skautingu“ a jistě tomu tak zůstane i nadále.

